

Pædagogerne mangler tid til nærvær og pædagogisk udvikling i fritidsinstitutionerne

BUPL har i maj-juni 2017 gennemført en repræsentativ undersøgelse blandt medlemmer, som arbejder med de 6-18 årige børn og unge. Størstedelen af disse pædagoger (81 procent) har både opgaver i skolen og i en fritidsinstitution (SFO, fritidshjem, klub mv.).

Om fritidsinstitutionerne viser undersøgelsen, at

- 72 procent af pædagogerne dagligt eller flere gange om ugen mangler tid til at være nærværende over for børnene.
- 69 procent af pædagogerne dagligt eller flere gange om ugen mangler tid til at drage omsorg for børn, som ikke trives.
- 70 procent af pædagogerne dagligt eller flere gange om ugen oplever, at de ikke kan give den nødvendige støtte til sårbare og udsatte børn i fritidsinstitutionen.
- over halvdelen af pædagogerne oplever, at der dagligt eller flere gange om ugen er konflikter eller andre sociale problemer blandt børnene i fritidsinstitutionen, som de ikke har tid til at tage sig af.

Hvis man alene kigger på fritidsinstitutioner for de yngste børn (de 6-9 årige, herunder førskolebørn), stiger andelen af pædagoger, som angiver at mangle tid i alle fire ovenstående spørgsmål.

For få ressourcer til at understøtte alle børns trivsel og udvikling

Pædagogernes svar peger på, at normeringerne og vilkårene i fritidsinstitutionerne er utilfredsstillende. Mange oplever, at bemanningen i deres institution er så dårlig, at der kun er mulighed for at "opbevare" og "holde opsyn" med børnene. Det går ikke kun ud over pædagogernes arbejdsmiljø, men det har også stor betydning for kvaliteten af det pædagogiske arbejde og for børnenes trivsel og udbytte af at være i fritidstilbuddet. Mange pædagoger oplever for eksempel, at konfliktniveauet blandt børnene stiger, fordi der ikke er tid til at hjælpe børnene med at danne venskaber og gode relationer. Det kan især være vanskeligt for de udsatte og sårbare børn at fungere i fritidsinstitutionen uden den nødvendige støtte. Mange af disse børn har ekstra støtte i undervisningstiden, men når skoletimerne er slut, forsvinder støtten, og det kræves af dem, at de kan indgå i fællesskabet og aktiviteterne i fritidsinstitutionen på lige fod med de øvrige børn uden den ekstra støtte, som de er vant til.

Jeg har svært ved at være en nærværende voksen og have tid til at lytte og hjælpe alle dem, der har behov for det. Der opstår nemt konflikter og situationer, hvor der burde have været en voksen i nærheden for at forhindre tingene i at eskalere. Jeg bliver mere og mere brandslukker og når alt for sjældent til at kunne gennemføre et stykke reelt pædagogisk arbejde.

Det betyder, at det bliver opbevaring i stedet for et kvalificeret pædagogisk tilbud. Det betyder også, at der sker en del stille eksklusion, da det ikke er muligt at få øje på og tid til de mere stille og indadvendte børn. De har stort set ingen voksenkontakt.

Vi kan ikke sikre os at alle børn trives og har det godt. Der kan være konflikter mellem børn som har brug for vokseninvolvering, som enten ikke bliver opdaget eller som af de voksne

ikke får den nødvendige opmærksomhed pga. for få ressourcer.

Det betyder at rigtig mange børn ikke bliver set og hørt, da der ikke er nok voksne til at være observante og nærværende. Det betyder at der mangler voksne til at sætte aktiviteter og kreative værksteder i gang og at mange børn derfor må undvære en masse fede aktiviteter og fællesskaber som understøtter deres personlige og sociale udvikling.

For lidt tid til forberedelse og gennemførelse af pædagogiske aktiviteter

70 procent af pædagogerne angiver, at der i mindre grad eller slet ikke er afsat tid til at planlægge og forberede det pædagogiske arbejde i fritidsinstitutionen. Derudover oplever over halvdelen af pædagogerne dagligt eller flere gange om ugen, at de må finde på nemme måder at aktivere mange børn på, fordi de er for få medarbejdere i fritidsinstitutionen. Målrettede og planlagte aktiviteter, som understøtter børnenes udvikling, er i følge pædagogerne vanskelige at gennemføre med de tilgængelige ressourcer.

Når vi ikke er flere på arbejde bliver de pædagogiske/planlagte aktiviteter ofte aflyst, da vores tid går med de mere praktiske ting såsom "brandslukning"/konfliktløsning, udevagt, finde og sende børn til fritidsaktiviteter eller hjem, tale med forældre osv. Der er sjældent overskud til at afvikle pædagogiske og målrettede udviklende aktiviteter.

Der er aktiviteter, vi ikke længere kan udføre. Vi kan eksempelvis ikke tage en gruppe børn med ud til udendørsaktiviteter i nærområdet, da vi vil være for få voksne i forhold til børn både på turen og tilbage i SFO'en. Vi har også færre "organiserede" aktiviteter i vores hverdag. Jeg oplever ligeledes forældre overveje, om kvaliteten af fritidstilbuddet er ok i forhold til den pris, de skal betale, netop med henblik på hvor mange aktiviteter kan tilbydes.

Vi må ofte aflyse planlagte aktiviteter. Vi har flere børn, der bare render rundt og ikke ved hvad de skal lave, fordi vi ikke er folk nok til at lave målrettede aktiviteter.

Vi har svært ved at få det hele til at hænge sammen, hvis en skal "gå fra" og have en aktivitet kørende. Vi fører mest tilsyn, sender børn hjem og holder øje med, hvor børnene er. De aktiviteter vi starter, skal være noget, hvor vi kan forlade det indimellem. Det er rigtig ærgerligt, da der er mange børn, der har lyst og kommer med gode forslag til aktiviteter, hvor vi må sige nej.

Vi forsøger at opretholde et udbud af aktiviteter dvs. hal, gymnastiksal et kreativ bord. Men alting ender i stikbold, fodbold, perler, og tegning hvor børnene er selvbærende. Så rydder vi op, låser klasser, har opsyn med legeplads. Du ser sjældent en voksen som aktiv deltager i en leg/aktivitet. Du møder ofte børn der leger alene et sted, forældre der leder.

Udfordringer ved overgangen fra børnehave til fritidsinstitution

63 procent af pædagogerne i undersøgelsen arbejder i en institution, hvor de nye skolebørn begynder før skolesommerferien. Næsten halvdelen (49 procent) af disse pædagoger oplever, at der mangler ressourcer til at give børnene den nødvendige nærhed og voksenkontakt ved skiftet fra børnehave til SFO/fritidshjem. Mere end halvdelen oplever, at de større børn er mere overladt til sig selv end normalt i den periode, hvor de nye børn begynder.

De små børn er overladt til sig selv, fra kl.13 hver dag, hvor de skal være i SFO på lige fod med de andre SFO-børn. Inden da, er de i egne lokaler, med 2 voksne til 18 børn, i hver gruppe. Der er IKKE ansat ekstra personale til de 54 ekstra børn. Så det faste personale skal dække hele åbningstiden fra kl.06-17. Fredag til kl.16.

Normeringen for førskolebørn er bedre end for skolebørn, men det afspejles ikke i institutionen. Ofte er der to pædagoger til 45 nye børn i timevis, som har stort behov for tryghed og støtte til mange ting. Har selv været alene på legepladsen med 46 børn, der havde konflikter, skulle have hjælp til toiletbesøg, skulle trøstes, have plaster på ...

Vi synes at der skal være en god og tryk overgang fra børnehave til fritidshjem, men desværre går det ud over de børn og medarbejdere der kommer om eftermiddagen pga. manglende ressourcer

Der bliver afsat 3 fastansatte til forårs-sfo, en fra en børnehave og ansat 3 andre medhjælper i den periode. Den normale SFO sejler i denne periode med manglende aktiviteter og meget få voksne.

At man sætter ressourcer af til overgangen sker på bekostning af vores funktioner i undervisningen. Det betyder, at man en del af dagen slipper de børn man er primære for, for at skabe aktivitet/udvikling for de nye børn i før SFO. Dvs. alle andre børn end de nye får et ringere tilbud.

Om undersøgelsen

Undersøgelsen er gennemført i perioden fra den 29. maj til den 12. juni. I alt 5468 medlemmer har gennemført undersøgelsen, hvilket giver en svarprocent på 39. Medlemmer fra alle landets kommuner med undtagelse af Læsø har deltaget.

Deltagerne i undersøgelsen er repræsentative i forhold til populationen på køn og alder:

		Målgruppen	Respondenter
Køn	Kvinder	71%	74%
	Mænd	29%	26%
Alder	20-29	9%	8%
	30-39	25%	22%
	40-49	30%	31%
	50-59	27%	31%
	60-69	8%	8%